

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 1. detsembri 2009. a määruse nr 118 „Tehnilised nõuded sagedusloa alusel kasutatavatele raadioseadmetele“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõukohase määrusega muudetakse majandus- ja kommunikatsiooniministri 1. detsembri 2009. a määrust nr 118 „Tehnilised nõuded sagedusloa alusel kasutatavatele raadioseadmetele“¹ (RT I, 03.04.2024, 6) (edaspidi *kehtiv määrus*). Määrus kehtestatakse elektroonilise side seaduse (ESS) § 120² lõike 2 alusel.

Eelnõu eesmärk on viia kehtiv määrus kooskõlla:

- Euroopa Postside- ja Telekommunikatsioonidministratsioonide Konverentsi (pr Conférence Européenne des Administrations des Postes et des Télécommunications, edaspidi *CEPT*) Elektroonilise Side Komitee (ingl Electronic Communications Committee, edaspidi *ECC*) uute ja muudetud otsuste ning soovitusetega;
- Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu (ingl International Telecommunication Union, edaspidi *ITU*) ülemaailmse raadiosidekonverentsi (ingl World Radiocommunication Conference, edaspidi *WRC-23*) lõppaktidega² muudetud ITU põhikirja ja konventsiooni täiendavate raadioeeskirjadega³ (edaspidi *ITU raadioeeskirjad*);
- Euroopa Komisjoni uute otsustega.

Määruse eelnõukohaste muudatustega kehtestatakse tehnilised nõuded nende raadiosideteenistuste raadioseadmetele, mida kasutatakse ESS-i kohaselt antava sagedusloa alusel, kuid millele ei olnud kehtivas määruses nõudeid kehtestatud. Määruse muudatused kajastuvad määruse lisades 1 kuni 8. Kuna määruse lisad on esitatud tabeli kujul, esitatakse selguse huvides lisad tervikuna uuesti.

Võrreldes kehtiva korraga ei ole eelnõukohase määrusega kavandatud koormavaid nõudeid ning eelnõuga kavandatud muudatused ei ole põhimõttelised, mistõttu halduskoormus ei muutu.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti sagedushalduse talituse peaspetsialist Karl Frank (karl.frank@ttja.ee) ning Justiits- ja Digiministeeriumi sideturgude talituse peaspetsialist Liisi Moks (liisi.moks@justdigi.ee).

Eelnõu ja seletuskirja on keeleteoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Merike Koppel (merike.koppel@justdigi.ee).

1.3. Märkused

Määruse eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõukohase määrusega muudetakse majandus- ja kommunikatsiooniministri 1. detsembri 2009. a määruse nr 118 „Tehnilised nõuded sagedusloa alusel kasutatavatele raadioseadmetele“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 03.04.2024, 6.

Peaministri 12. augusti 2024. a korralduse nr 88 „Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad“⁴ punkti 2 järgi kuulub telekommunikatsiooni valdkond justiits- ja digiministri vastutusvaldkonda. Elektroonilise side seaduses sätestatud volitusnormide alusel annab ja muudab määrusi ning tunnistab need kehtetuks valdkonna eest vastutav minister, seega muudab kõnealust majandus- ja kommunikatsiooniministri määrust justiits- ja digiminister.

¹ RT I, 03.04.2024, 6.

² WRC-23 lõppaktid, <https://www.itu.int/pub/R-ACT-WRC.16-2024>.

³ ITU raadioeeskirjad, <https://www.itu.int/pub/R-REG-RR-2024>.

⁴ [Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad](#).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb kahest punktist.

Eelnõu punkt 1

Määruse normitehnilist märkust täiendatakse viitega komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2023/1717⁵ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2024/2839⁶, millega muudetakse direktiivi 2014/53/EL⁷ raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta.

Eelnõu punkt 2

Kehtiva määruse lisad 1 kuni 8 uuendatakse ja viiakse kooskõlla Euroopa Komisjoni otsustes ning CEPT-i ECC otsustes ja soovitudes esitatud nõuetega.

Lisades 1 kuni 8 sätestatakse raadioseadmete konkreetsed nõuded, mis jagunevad normatiivseks ja informatiivseks osaks. **Normatiivses osas** sätestatakse raadioseadmete kasutamise tingimused ja tehnilised nõuded (kasutatav raadiosagedusala, ribalaius, kiirgusnormid, modulatsioon) ning raadiosageduste planeerimise eeldused. **Informatiivses osas** esitatakse asjakohased harmoneeritud standardid, mida soovitatakse kasutada raadioseadmete nõuetelevastavuse hindamisel ja tõendamisel ning märgitakse ära teatise number, mis saadakse Euroopa Komisjoni teavitamisel.

Lisad 1 kuni 8 vastavad Euroopa Komisjoni telekommunikatsiooniseadmete vastavushindamise ja turujärelevalve komitee (ingl Telecommunications Conformity Assessment and Market Surveillance Committee, edaspidi TCAM) ja raadiospektrikomitee (ingl Radio Spectrum Committee, edaspidi RSC) ühise töörühma 2008. a välja töötatud raadioliideste vormile. Nõuded raadioseadmetele esitatakse raadioliidese vormil.

Määruse lisades on kavas asendada kehtetuks tunnistatud standard EN 62368-1 uue standardiga EN IEC 62368-1⁸.

Määruse lisas 1 on kavas sätestada nõuded ringhäälingu 24-le raadioseadmele.

Lisas 1 on võrreldes kehtiva määruse lisaga 1 kavas teha järgmised muudatused:

- punkti 1.22 sagedusala muudetakse, senine sagedusala „Tx 174–240 MHz“ asendatakse sagedusalaga „Tx 174–230 MHz“, muutes digitaalraadioringhäälingu piirsagedusi ja jagades sagedusala nõuded kaheks:
 - punktis 1.22 sätestatakse nõuded T-DAB saatjale VHF-sagedustel sagedusalas 174–230 MHz. Sagedusalas 174–230 MHz reguleeritakse raadioringhäälingut ITU Genfi 2006. aasta kokkuleppega. Nimetatud punktis täiendatakse „dupleks-/simpleksside Dupleksivahe“ kirjeldust uue kirjeldusega „Simpleksside“. Punktist jäetakse välja „Raadiosageduste planeerimise eeldused“ rea kommentaar. Lisaks jäetakse punktist välja viide „Wiesbaden 1995, rev CO 07 kokkulepe“, sellega viiakse raadioseade kooskõlla Genfi 2006. aasta kokkuleppega;
 - punktis 1.23 sätestatakse nõuded T-DAB saatjale sagedusalas 230–240 MHz. Sagedusalas 230–240 MHz reguleeritakse raadioringhäälingut ITU Wiesbadeni 1995. aasta kokkuleppega;
- senine punkt 1.23 muudetakse punktiks 1.24.

Määruse lisas 2 on kavas sätestada nõuded liikuva maaside 29-le raadioseadmele.

Lisas 2 on kavas teha järgmised muudatused:

- punktides 2.8 ja 2.9 asendatakse rakendus „PMR/PAMR“ rakendusega „TETRA operatiivteenistuse raadiovõrk“;

⁵ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2023/1717, 27. juuni 2023, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL seoses laadimispiistikute ja laadimise sideprotokolli tehnilise kirjeldusega kõigi raadioseadmete kategooriate või klasside puhul, mida on võimalik juhtmega laadida (ELT L 223, 11.09.2023, lk 1–3).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2024/2839, 23. oktoober 2024, millega muudetakse direktiive 1999/2/EÜ, 2000/14/EÜ, 2011/24/EL ja 2014/53/EL toidu ja toidu koostisosade, välitingimustes tekitatava müra, patsientide õiguste ja raadioseadmete valdkonna teatavate aruandlusnõuete osas (ELT L, 2024/2839, 07.11.2024).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/53/EL, raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62–106).

⁸ [EVS-EN IEC 62368-1:2024 - EVS standard](#).

- lisa täiendatakse punktiga 2.27 (mille tõttu muutuvad järgnevate punktide numbrid) „NPN-i tugijaam, repiiter 4,1–4,2 GHz sagedusalas“, sätestades nõuded privaatvõrkude tugijaamadele ja repiiteritele ning viies raadioseadme nõuded vastavusse CEPT-i otsusega CEPT/ECC/DEC/(24)01⁹.

Määruse lisas 4 on kavas sätestada nõuded paikse side 28-le raadioseadmele.

Lisas 4 on kavas teha järgmised muudatused:

- punktis 4.1 jagatakse senine raadiosagedusala 430–432 MHz paikse side raadiomodemite ja amatöörraadioside repiiterite vahel, et tagada erinevate seadmete häirevaba toimimine. Punktis 4.1 sätestatakse uued sagedusalad 430–431,05 MHz, 431,0875–431,1125 MHz, 431,2875–431,3625 MHz ja 431,4–432 MHz. Sellega viiakse punkt 4.1 vastavusse ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 26. oktoobri 2017. a määruse nr 54 „Eesti raadiosagedusplaan“ muutmise määruse eelnõuga¹⁰ (edaspidi *ERSP*);
- senine punkt 4.7 „Paiksed raadioliinid sagedusel 6,5 MHz“ jäetakse määruse lisast välja (mille tõttu muutuvad järgnevate punktide numbrid), vabastades sagedusala kasutamata paikse side rakendusest ning vähendades piiranguid uute liikuva side IMT (*international mobile telecommunications*) ja lairibaandmeedastussüsteemide / raadiokohtvõrkude (*Wireless Access Systems including Radio Local Area Networks, WAS/RLAN*) rakendustele tulevikus. Sellega viiakse punkt 4.7 vastavusse *ERSP*-ga;
- punkti 4.23 täiendatakse CEPT-i otsusega CEPT/ERC/DEC/(00)02¹¹, viies raadioseadme kooskõlla CEPT-i nimetatud otsusega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on vastavuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2014/53/EL ja selle muudatustega ning teiste määruse eelnõu tekstis nimetatud Euroopa Liidu õigusaktidega.

4. Määruse mõjud

Eelnõuga kavandatavatel muudatustel ei ole sotsiaalset, sealhulgas demograafilist mõju ega mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, elu- ja looduskeskkonnale ning regionaalarengule. Samuti puudub sel mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Määruse rakendamise tulemusena ühtlustatakse Eesti raadiosidealased õigusaktid rahvusvaheliste raadiosidealaste õigusaktidega. Määruses sätestatud nõuete järgimisel on tagatud häiretus ja raadioseadmete koostoime ning raadioseadmete ohutu kasutamine.

Määruse rakendamine arendab ettevõtlust ja seeläbi kaudselt riigi majandust, sest uute sagedusalade kasutuselevõtt annab võimaluse arendada elektroonilise side süsteeme ja elektroonilisi sideteenuseid ning mitmekesistada neid ning rakendada uusi tehnoloogiaid.

Määrusega ei piirata raadiosagedusi kasutavate isikute õigusi, kuna sagedusloa alusel kasutatavatele raadioseadmetele tehniliste lisanõuete kehtestamine ja kehtivate nõuete muutmine ei mõjuta olemasolevate sageduslubade kehtivust ega nendega ettenähtud nõudeid.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõukohase määruse rakendamine ei eelda lisategevusi, sest sagedusloa alusel kasutatavatele raadioseadmetele tehniliste lisanõuete kehtestamine ja kehtivate nõuete muutmine ei mõjuta sageduslubade kehtivust ega nendega määratud nõudeid.

⁹ CEPT-i otsus CEPT/ECC/DEC(24)01 „[ECC Decision of 8 November 2024 on Harmonised technical conditions for the shared use of the 3800-4200 MHz frequency band by low/medium power terrestrial wireless broadband systems \(WBB LMP\) providing local-area network connectivity technical conditions for the shared use of the 3800-4200 MHz frequency band by low/medium power terrestrial wireless broadband systems \(WBB LMP\) providing local-area network connectivity](#)“.

¹⁰ <https://eelroud.valitsus.ee/main/mount/docList/cb2e9a2c-3563-4bd1-a48c-6f11b507de87>

¹¹ CEPT-i otsus CEPT/ERC/DEC/(00)02 „[ERC Decision of 27 March 2000 on use of the band 37.5-39.5 GHz by the fixed service and by earth stations of the fixed-satellite service \(space-to-Earth\) and use of the band 39.5-40.5 GHz by earth stations of the fixed-satellite service and the mobile-satellite service \(space-to-Earth\)](#)“.

Määruse rakendamine ei nõua riigieelarvest lisaraha ega sellega ei ole ette näha riigieelarve tulude suurenemist. Samuti ei nõua määruse rakendamine riigieelarvevälistelt isikutelt lisavahendeid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras. Kavandatud muudatustega ei kaasne rakendajatele sellist mõju, millega kohanemiseks oleks põhjendatud anda lisaaega. Samuti ei rakendata ESS-i § 20 lõikes 5 sätestatud üleminekuaega, sest eelnõukohase määruse rakendamine ei eelda lisategevusi. Sagedusloa alusel kasutatavatele raadioseadmetele tehniliste lisanõuete kehtestamine ja kehtivate nõuete muutmine ei mõjuta sageduslubade kehtivust ega nendega määratud nõudeid.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määruse eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu (toimik nr [25-1154](#)) kooskõlastamiseks Kaitseministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidule (ITL).

Kaitseministeerium kooskõlastas eelnõu märkustega. Ülevaade märkuste ja arvamuste arvestamisest ning mitteamvestamisest on esitatud seletuskirja lisas.

ITL ei avaldanud eelnõu kohta arvamust.

Kuna määruse eelnõu sisaldab tehnilist normi (täpsemalt määruse lisad), siis teavitati toote nõuetele vastavuse seaduse § 43 lõike 1 kohaselt määruse eelnõust (teatis nr [2025/0665/EE](#)) Euroopa Komisjoni ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriike. Määruse eelnõu kohta ei esitatud märkusi.